

Akilereerlugu mobilt bredbåndimik
atuisunut immikkut malitassat

- Atuisut ataasiakkaat -

Januar 2014

Imai

1. Atuisunut malitassat atuuffiat	3
2. Pisariaqartinneqartut.....	3
3. Tusass-p pilersuisusstaatitaanera, tassunga atortut taakkulu atorsinnaaneri ilanngullugit	3
4. Akiliineq immiinerlu	4
5. Atuisup akisussaaffia.....	6
6. Atuisup sumiginnaanera	7
7. Atuutilerfia	7

1. Atuisunut malitassat atuuffiat

Ingerlatseqatigiiffiup akuersisummik pigisaqarnera naapertorlugu Tusass-mit neqeroorutigineqartumut akilereerlugu mobilt bredbåndimik atuinnermut atuisunik ataasiakkaanik aamma inuussutissarsiummik ingerlatalinnik minnerusunik isumaqatigiissutitut atuisut immikkut malitassat tulliuttut atuupput, Tusass-p Atuisunik ataasiakkaanik kiffartuussineranut ingerlatsineranullu Atuisunut malitassanut nalinginnaasunut tapertatut. Malitassat imminnut akerleriippata, kiffartuussissutitut atuisunut immikkut malitassat salliutinneqassapput.

Akilereerlugu mobilt bredbåndi Tusass-p attaveqaatitut angallattakkanut kiffartuussineranik, tassalu attaveqaatit angallattakkat atorlugit internetimut aammalu SMS-imut kiffartuussinermik atuisunut atuisinnaangortitsisumik, atuisinnaangortitsisarpoq.

Akilereerlugu mobilt bredbåndimut kiffartuussinermik atuisoqarsinnaassapput, atuisup terminalimut atortuisa tamatumunnga naatsorsuussaanaissaat, atuisullu atortuisa eqqortumik attavilerneqarsimanissaat pisariaqarpoq.

2. Pisariaqartinneqartut

Akilereerlugu mobilt bredbåndip Kalaallit Nunaanni atorsinnaanissaanut sukkulluunniit attaveqarfiusinnaagunartut pillugit paasissutissat Tusass-p nittartagaa, www.tusass.gl, aqutugalugu takuneqarsinnaapput, imaluunniit Tusass-mut saaffiginninnikkut paasissutissiissutigineqarsinnaallutik. Akilereerlugu mobilt bredbånd taamaallaat mobil bredbåndimut attaveqarfiusinnaasuni atorneqarsinnaavoq.

3. Tusass-p pilersuisussaataitanera, tassunga atortut taakkulu atorsinnaaneri ilanngullugit

Tusass-p nioqqutigisai pillugit naqitami atortorissaarutit taakkulu atuuffii suut atuisup atorsinnaaneri takuneqarsinnaapput.

3.A. Ingerlatsineq sukkassuserlu

Tusass-p teknikkimut, aserfallatsaaliuinnermut ingerlatsinermullu tunngasut pissutigalugit pisariaqartutut nalilerpagu, akilereerlugu mobilt bredbåndip kiffartuussissutigineqarnerani pisariaqartinneqartumik allanngortiterissalluni Tusass pisinnaatitaavoq, soorlu ilaatigut atuisutut atermut, password-imut kodinullu allanut Tusass-mit tunniunneqarsimasunut tunngatillugu. Aamma oqartussaasut piumasaqaataannik naammassinnikkumalluni pisariaqartinneqarsinnaasunik allannguissamut Tusass pisinnaatitaavoq.

Allannguinnermut atatillugu atuisup aningaasartuutigisinnaasai Tusass-p susassarinnilai, tamatumunngalu atatillugu Tusass taarsiissuteqarnissamut piumasaqarfigneqarsinnaangilaq.

Kiffartuussissutip teknikkikkut piginnaasai pissutaallutik attaveqatigiinnerup sukkassusaata allanngorarsinnaanera atuisup ilisimassavaa.

Tusass-p akilereerlugu mobilt bredbåndimik kiffartuussissutaanut attaveqartitsisoqartarpoq sukkassuseq annertunerpaasussatut taaneqartoq atorlugu. Atuisut qanoq amerlatigisut mobilinut attaveqaammik/napparummik ataatsimik ataatsikkut atuinersut (piginnaasap arlalinnit atorneqarnera) aammalu atuisup sumiinnera apeqqutaalluni, sukkassuseq allanngorarsinnaavoq. Akilereerlugu mobilt bredbåndimut kiffartuussissutinut tamanut sukkassutsit, protokol overhead ilanngullugu, nalunaarneqarput.

Ingerlatsinermut isumannaallisaanermullu tunngassuteqartut pissutigalugit internetimut kiffartuussissummik atuinermi periarfissanik killilersuigallarsinnaanissamut Tusass imminut piginnaatippoq.

Tusass aammattaaq imminut piginnaatippoq (atuisup Tusass-mit taarsiiffigineqarnissamik piumasaaqarfigisinnaanngisaanik, makku pissutigalugit):

- a. iserfissiani (proxies-it ilanngullugit) ammasoqarnersoq misissussallugu kiisalu atuisup atortuini emailserverinik (relays) atornearlunneqarsinnaasunik ammaanissamut.
- b. e-mailit tigusat nassiussallu virus-iusinnaasutut, spam-iusinnaasutut imaluunniit phishingiusinnaasutut nalilerneqartut ingerlaqqinnissaat itigartissallugit.
- c. Tusass-p internetimut kiffartuussiviani inuup allap attavii assersuutigalugu virusinik, spam-inik imaluunniit phishing-inik siaruarterninut atornearlunneqartutut nalilerneqartut matunissaannut.
- d. piffissap ataatsip iluani e-mailit nassiunneqartut amerlassusaannik killiliinissamut.
- e. pisariaqartitsineq naapertorlugu serverit software-iinik piorsaanissamut.

3.B. Nunap allap attaveqaataanik atuineq (roaming)

Nunap allap attaveqaataanik atuinermi, tassa nunami allamiitilluni, akilereerlugu mobilt bredbåndimut kiffartuussinerit atorneqarsinnaanngillat.

4. Akiliineq immiinerlu

4.A. Akiliisitsisarneq

Akilereerlugu mobilt bredbåndikkut kiffartuussinermut akit Tusass-mit aalajangersorneqartarput Naalakkersuisuniillu akuerineqartarlutik malittarisassat atuuttut taakkununga tunngasut naapertorlugit. Akit akitsuutillu atuuttut paasissutissartaat Tusass-p nittartagaani www.tusass.gl-imi takuneqarsinnaapput.

Akilereerlugu mobilt bredbåndimut kiffartuussissutinik atuinernut akiliisitsineq pisarpoq atuisimanerup annertussusaa naapertorlugu, tassa atuisup nassiussillunilu tigusaqarsimanerata (paasissutissanut attavimmik atuinerata) annertussusaa tunngavigalugu. Akilereerlugu mobilt bredbåndimut kiffartuussissutinik atuinermi qanorluunniit ittumi, soorlu ilaatigut internetimik mailimillu atuinerni, paasissutissanik nassiussisoqarlunilu tiguisoqartarnera – taamaammallu atuinermut akiligassiisoqartarnera – atuisumit eqqumaffigineqassasoq Tusass-mit inassutigineqarpoq.

4.B. Immiineq

Akilereerlugu mobilt bredbåndip kontoanut aningaasanik ikisineq kodimik anillatsitamik/kiliortortakkamik atorsinnaanngortitsinikkut imaluunniit internet aqqutigalugu pisinikkut pisinnaavoq. Atorsinnaanngortitsinermi atuisup kontoanut nalunaarsorneqartarpoq immiussap nalinga, aningaasallu immiunneqartut nalingi atorneqarsinnaassapput SIM-korti atorsinnaajuartillugu. Saldo pillugu paasiniaanermi SMS-imut sullissineq aqqutigineqarsinnaavoq imaluunniit Tusass-mut saaffiginnittoqarsinnaalluni. Annerpaamik 3.000 kr.-inik imaqarsinnaavoq.

Kodit anillatsitat/kiliortortakkat Tusass-p niuertorisassamisut akuerisimanngisaani pisiarineqarsimasut Tusass-p akisussaaffiginngilai. Oqaluussinissamut konto-p imai Tusass-p ilanngarsinnaavai, kodi anillatsitaq/kiliortortagaq tuniniaanissamik akuerisaanngitsumi pisiaasimappat. Kiliortortakkat atorsinnaanngortinneqanngitsut ullormit sananeqarfimminnit ukiuni pingasuni atuuffeqarput, kodilli anillatsitat naqiterneqarnerminninngaanniit qaammatini 12-ni atuuffeqarlutik. Kodit atuarneqarsinnaanngitsut aningaasartaat utertinneqarneq ajorput, atuisullu akisussaaffigaa kodit atorneqalinnginnerminni allanit pissarsiarineqannginnissaat atornerlunneqannginnissaallu.

Atuisup oqaluussinissamut saldo-mini sinnerisinnaasai suliarineranut akiliuteqarluni utertinneqarsinnaapput, tamanna allakkatigut qinnuteqaatigineqarpat. Utertitsinissamik piumasaqarneq konto-p matuneqarnerata kingorna kingusinnerpaamik qaammatit 12-t qaangiunneranni saqqummiunneqarsimassaaq.

4.C Akitsuusiinerup minnerpaaffissaa

Atuineq nalunaarsugaq qaammatip ataatsip iluani naatsorsorneqarluni 25 kr.-init minneruppat, Tusass atuisup konto-aniit akitsuummik akiliisitsinnaavoq. Akitsuusiussaq atuisup konto-anit peerneqassaaq qaammatip tulluup aallartinnerani.

5. Atuisup akisussaaffia

Atuisup SIM-kortitaarnermi isertuussanik marlunnik isissutissartalik, tassalu Personal Identification Number (PIN-kode) ataaseq aamma en Personal Unblocking Key (PUK-kode) ataaseq pissarsiarissavai. PIN- aamma PUK-kodi SIM-kortip allanit atornerlunneqarsinnaaneranut illersuutitut atuupput. SIM-korti, PIN-kodi aamma PUK-kodi tamarmik immikkut isumannaatsumi toqqortarineqassapput. Paasissutissanik taakkuninnga allap atornerluinera atuisup akisussaaffigaa.

PIN-kodit, PUK-kodit, IP-adressit, atuisutut ateq kodillu allat Tusass-mit atugassanngorneqartut Tusass-p pigisarai aammalu atuisuunerup uninnerani utertinneqartussatut isigineqarlutik. PIN-kodi tulleriiginnarnik pingasoriarluni kukkusumik toortarneqaraangat, SIM-korti nammineertumik matuneqartarpoq, kingornagullu PUK-kodi atorlugu aatsaat ammarneqarsinnaasarluni. PUK-kodi tulleriiginnarnik qulinik kukkusumik toortarneqaraangat SIM-korti matuneqavittarpoq. Atuisup PIN-kodini imaluunniit PUK-kodini tammarsimaguniuk, akiliilluni Tusass-mit paasisinnaavaa. Isumannaallisaneq pissutigalugu atuisup najukkamisut nalunaarutigisaanut kodit nassiunneqartarput.

Atuisup kodiinik aamma SIM-kortianik allat atornerluinerat atuisup akisussaaffigaa aammalu atornerluisoqarsimappat, kodit tammarsimappata imaluunniit allap PIN-kodi paasisassarinnagu paasisimappagu erngerluni Tusass nalunaarfigisassaralugu, taamaalilluni annerusumik atuisoqalinnginnerani Tusass matusisinnaanngorlugu.

SIM-korti atorneqartuartilluni atuuttuarsinnaavoq. Atuisoq ullormi kingullermik ikisinerminngaanniit qaammatini qulingiluani aningaasanik ikiseqqissimanngippat, SIM-korti matuneqassaaq normulu atorunnaarsinneqassalluni. Taamaattoq aningaasanik ikiseqqittoqarneratigut SIM-korti aammalu saldo-mi sinnerussimasinnaasut sulii qaammammi ataatsimi atorsinnaanngorteqqinneqarsinnaapput.

Atuisup, assersuutigalugu internetikkut paasissutissat suut atussanerlugit nammineerluni aalajangigassaraa. Tassani paasissutissat tamarmik pineqarput, ilaatigut nittartakkanit paasissutissat, mail-it, innersuussissutit (links), nutaarsiassaqaqtitsiviit chatertarfiilluunniit.

Atuisup internetiminngaanniit atortuussanik atuinerani aamma aallernerani imaluunniit e-mailikkut tigusamini programminik ammaanerani qarasaasiaa virusinik pissarsisinnaavoq, imaluunniit atuisup interneterusaarnerani qarasaasiaq avataanniit sunnerneqarsinnaalluni. Tusass pissutsinut taamaattunut sunniuteqanngilaq aammalu tamatuma kingunerisaanik ajoqusernertut annaasanulluunniit akisussaatinneqarsinnaanani.

Internetimut kiffartuussivik aqqutigalugu paasissutissat atuisup allanut atugassiissutigisani tamaasa nammineq akisussaaffigai. Atuisup tamatumunnga tunngatillugu pisuni tamani Tusass annaasaqaqtissanngilaa. Taamatuttaaq internetimeersunik atortuussanik atuinermi piginneqqaartussaataitanermut pisinnaatitaaffiit qulakkeerneqarnissaat atuisup akisussaaffigaa.

Atuisup internet niuernermut imaluunniit internetikkut sullissinernik pisinermut atorsimappagu, Tusass akisussaasussaannilaq, tamanna atuisup allallu pineqartup akornanni aaqqeeqatigiiffiusussaammat.

6. Atuisup sumiginnaanera

Tusass-mit neqeroorutigineqartumik akilereerlugu mobilt bredbåndimik sullississummik piginneqatigiiffiup akuersisummik pigisaqarnera naapertorlugu neqeroorutigineqartumik atuisoq pisussaaffeqarnerminik annertuumik sumiginnaasimappat, atuisup sullissinermik atuisuuneranik Tusass mattussisinnaavoq.

Pissutsit makku annertuumik sumiginnaanermut ilaasutut isigineqarput:

- a. Atuisup qarasaasiat allat internetikkut iserfiginiarpagit, imaluunniit sullississutit internetimut attavilikkat akuersisummik peqqaarani iserfiginiarpagit (hacking).
- b. Atuisup ilisimasaanik ilisimanngisaanilluunniit atuisup attaveqaataa atornerlunneqarpat, soorlu virusinik, spam-inik, phishing-inik il.il. siaruarternermut.
- c. Atuisup paasissutissanik aallernikkut, allanut nassiussuinemigut assigisaanilluunniit iliornermigut inuup allap piginnittussaataitanera innarlerpagu.
- d. Atuisup nassiussuinemut paasissutissat, soorlu IP-adressit imaluunniit headerinut paasissutissat piiarsimappagit imaluunniit peqquserlulluni allannortippagit.
- e. Atuisup interneternermi ileqqorissaarnissamut maleruagassat allassimanngitsut qaqugukkulluunniit atuuttut unioqqutittaqaattarpagit.

Internetimik kiffartuussisummik atuisinnaanerup matuneqarnera akiliummik appaaffiuneq ajorpoq imaluunniit piffissamut attaveerutsitsiffiusumut akitsuusiussat minnerpaaffilerneqarnerannik nassataqarneq ajorpoq.

Qulaani sumiginnaanerit aallaavigalugit atuisup attaveqaataanik matusisoqarsimappat, Tusass-p atuisumut tunngassutillit siumoortumik ilisimatitseqqaarnani atorunnaarsissinnaavai.

Tusass-p sullissinernut malitassiaani nalinginnaasuni sumiginnaanermut aalajangersakkat aammattaaq atorneqartussaapput.

7. Atuutilerfia

Akilereerlugu Mobilt Bredbåndimut malitassat Naalakkersuisunit akuerineqarput atuutilerlutillu ulloq 14. februar 2014.